

Agenda van de openbare Extra bijeenkomst van 19 december 2013

Diepte-sessie OV-stadsnetwerk (Beheer&Verkeer, besloten)

Datum: donderdag 19 december 2013

Aanvang: 20:00 uur

Locatie: RO/EZ, Zuiderdiep

Griffier: Wolbert Meijer

1. Opening

Bijlage - dieptesessie OV-stadsnetwerk (pdf)

Bijlage - Presentatie Raad Groningen 19 december 2013 compleet (pdf)

2. Sluiting

Bijlage - dieptesessie OV-stadsnetwerk

Diepte-sessie OV-stadsnetwerk

Ter voorbereiding:

- [Varianten busbediening Ulgersmaborg](#)
- [Beantwoording motie buslijn 4 en buslijn 5](#)

Eerdere documenten die dienden in B&V van 9 oktober jl.:

- [Regio Groningen-Assen actualisatie Netwerkanalyse HOV-visie en aanvullend maatregelenpakket](#)
- [Trendmonitor OV-bureau 2012](#)
- [Reactie op motie behoud buslijn 5](#)
- [Vastgestelde dienstregeling 2014](#)
- [Bereikbaarheid regio en stad](#)
- [Invoering pluspakket bus per dienstregeling 2014](#)

OV-bureau Groningen Drenthe

Openbaar Vervoer in Stad (en Ommeland)

Een puzzel die (bij voorkeur) goed moet samenvallen.

- Informatieve sessie raadsleden over openbaar vervoer, 19 december 2013 -

stad.

Programma (voorstel)

- Opening wethouder Van Keulen
- OV-bureau in dual systeem (Menno Oedekerk)
- Aansturingsmodel OV (Erwin Stoker)
- OV in stad (Erwin Stoker)
- Nieuwe dienstregeling 2014 (Erwin Stoker/Jan Paul Corts)
- Lijn 4 en 5 (Menno Oedekerk)
- Discussie
- Afsluiting (tegen 22 uur)

stad.

Even voorstellen

- Wie zijn hier ambtelijk?
  - Gemeente Groningen → Menno Oedekerk, Hans Vissers, Chris Munneke
  - OV Bureau → Erwin Stoker, Jan van Selm
  - Qbuzz → Jan Paul Corts
- Rollen → allemaal betrokken bij Dienstregeling, tarieven, investeringen OV, HOV Visie etc.

stad.

Belangrijke rol raad/gemeente

- 3 partijen aanbiedende kant openbaar vervoer
  1. Wegbeheerder
  2. OV Autoriteit / Opdrachtgever openbaar vervoer
  3. Vervoerder
- Raad/gemeente, zowel 1 als 2 → veel beïnvloedingsmogelijkheden
  - Rol 2 is bijzonder, want formeel niet

stad.

Waarom gemeente wel opdrachtgever openbaar vervoer?

- Invoering Wet Personenvervoer 2000 → gemeente geen opdrachtgever openbaar busvervoer
- Praktijk anders: Gemeenschappelijke Regeling OV bureau
- Raad op vaste momenten en indien verder gewenst/nuttig/noodzakelijk

stad.

AB en DB OV Bureau

- **AB OV Bureau
(3x/jaar)**
  - Portefeuillehouders
Verkeer/Vervoer
Gemeente Groningen,
Provincies Groningen en
Drenthe
- **DB OV Bureau
(8x/jaar)**
  - Portefeuillehouders
Verkeer/Vervoer
Gemeente Groningen,
Provincies Groningen en
Drenthe
  - + 2 andere collegleden

stad.

Positie Raad

- Raad op vaste momenten en indien verder gewenst/nuttig/noodzakelijk (wel 21% risicodragend)
- De leden van het DB OVB zijn tesamen en ieder afzonderlijk verantwoording verschuldig aan het AB en raad en Staten voor het door het dagelijks bestuurd respectievelijk door ieder van hen gevoerd beleid.
- AB OV Bureau stelt begroting vast

stad.

(Vaste) Momenten

- April: Uitgangspunten Dienstregeling
- April: Vaststellen Ontwerpbegroting
- April: Vaststellen Hoofdlijnen en Tarieven dienstregeling 2014
- Juni: Vastgestelde Dienstregeling 2014
- Juli: Trendmonitor
- Augustus: Jaarverslag, jaarrekening 2012 en begroting 2014
- December: Vastgestelde Tarieven

stad.

Ontstaan OV-bureau

2003 - 2004

- Gebied één vervoergebied rond 'Stad'
- Bestuurlijke ambitie, persoonlijke component
- Bundeling geeft massa/professionaliteit
- Bundeling voorkomt al te politiek OV-beleid
- Voornemen wetswijziging: OV-gemeenten dienen bevoegdheid over te dragen aan provincies

Groningen, Groningen, Drenthe:
samenwerken in Gemeenschappelijke Regeling

- Start per 1/1/05
- AB, DB (vz Prov Groningen), ambtelijk (thans 18fte)

Bijlage - Presentatie Raad Groningen 19 december 2013 compleet

OV-bureau

	Trein	Bus
Infrastructuur	Rijk (Prorail) Uitbreiding: deels Regionaal	Wegbeheerders (gemeenten, provincies, Rijk)
Exploitatie	Nationaal (NS)	Provincie Gn (en Frl en D) (Arriva tot 2020) Provincie Drenthe (Zwolle Emmen) vanaf 2012

OV-bureau Groningen Drenthe

OV-bureau ontwikkelt, organiseert en beheert het OV (per bus) (en is opbrengstverantwoordelijk)

1. Overheid draait aan knoppen die OV gebruik beïnvloeden:
  - ☛ Voorzieningenniveau en tarieven
  - ☛ Snelheid en kwaliteit van infra
  - ☛ Flankerend beleid / Ruimtelijke ordening

2. Vervoerder hebben contracten voor korte termijn en doen dus geen lange termijn investeringen

**Dus: overheid kan het beste zelf ontwikkelen en actief aansturen
(beheren)**

Ontwikkelfunctie en opbrengstverantwoordelijk

OV-bureau verantwoordelijk voor:

- Ontwikkeling lijnennet (wat rijdt waar)
- Prijsstelling
- Marketing (Nieuwe producten, doelgroepen)
- Accountmanagement stakeholders
- Creëren ruimtelijke en infrastructurale randvoorwaarden voor OV samen met gemeente, provincie, RWS

Vervoerder – excellente dienstverlener

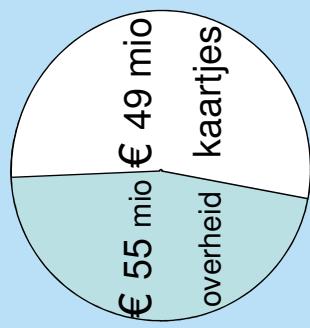
- Zorgen voor bussen en personeel en logistiek
- Rijden bussen conform concessie-eisen
- Leveren input voor ontwikkeling

“Robuuste Ontwikkelrelatie”

**Waar hebben we het over:
> 110.000 busreizigers per dag**

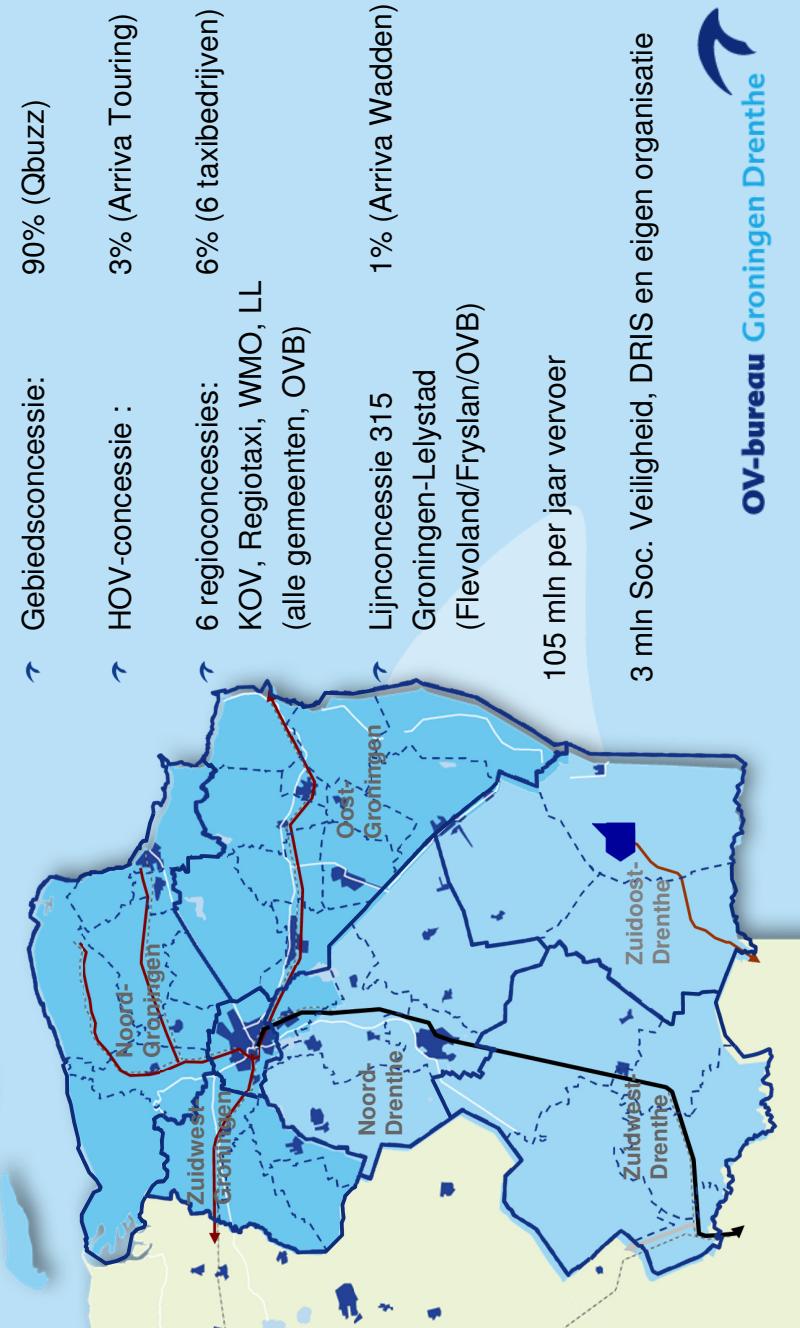
Concessies busvervoer 2012
€ 105 miljoen
per jaar

Kostendekkingsgraad 47%

 OV-bureau Groningen Drenthe

GD concessiestructuur

Bijlage - Presentatie Raad Groningen 19 december 2013 compleet

Klanttevredenheid

- ☛ 2012 7,5
- ☛ 2005-2012 van 7,2 naar 7,5

Concessiedeel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
HOV	-	-	-	-	-	-	7,7	7,5	7,5
GD*	-	-	-	-	-	-	-	-	7,5
Groningen Stad	7,1	7,3	6,9	7	7,3	7,4	7,6	7,5	-
Groningen/Drenthe streek**	-	-	-	7,1	7,0	7,4	7,6	7,4	-
GGD Groningen	7,2	7	7,1	-	-	-	-	-	-
GGD Drenthe	7	7,2	7,1	-	-	-	-	-	-
ZOD	7,2	7,1	6,9	7,5	7,2	7,4	-	-	-
ZWD	6,8	7,3	7,3	7,4	7,4	7,7	-	-	-
Q315	6,9	7,3	7,3	7,1	7,5	7,4	7,3	7,1	7,5

* In onderzoeksgebied GD zijn Groningen Stad en Groningen Streek samengevoegd (2012)

** In onderzoeksgebied Groningen/Drenthe streek zijn GGD Groningen, GGD Drenthe (2007) en ZOD, ZWD (2010) samengevoegd

Vervoervolume (gebruik)

- ☛ 2012   40,7 mln reizigers
- 460 mln reizigerskilometers
- ☛ 2005-2012   + 21 % reizigers
- + 20 % reizigerskilometers

jaar	GGD	Q315	ZOD	ZWD	Eindtotaal	jaar	GGD	Q315	ZOD	ZWD	Eindtotaal
2005*	31.378.332	79.279	1.841.696	210.087	33.593.394	2005	357.046.620	4.201.764	18.416.967	2.458.020	382.123.371
2006	34.541.470	181.126	1.982.477	769.973	37.472.046	2006	385.661.184	9.599.633	19.824.766	9.008.696	424.094.279
2007	34.780.364	194.331	2.236.301	747.737	37.958.733	2007	392.999.015	10.299.555	22.363.004	8.748.139	434.409.713
2008**	34.087.116	202.692	2.054.983	744.889	37.063.661	2008	400.318.868	10.742.702	20.549.625	8.715.206	440.326.401
2009	37.627.474	272.973	2.031.354	762.531	40.694.333	2009	424.924.430	13.080.238	20.313.543	8.809.284	467.127.495
jaar	GD	HOV	Q315	KLOV	Eindtotaal	jaar	GD	Q315	HOV	KLOV	Eindtotaal
2010	37.599.058	746.229	227.211	885.938	39.555.436	2010	416.295.186	12.038.098	32.318.236	nvt	460.651.520
2011	38.077.424	921.649	311.855	1.015.147	40.326.075	2011	413.631.898	15.543.062	39.748.721	nvt	469.123.681
2012	38.332.126	978.070	445.693	908.855	40.554.744	2012	396.598.994	21.476.519	41.844.252	nvt	460.220.365

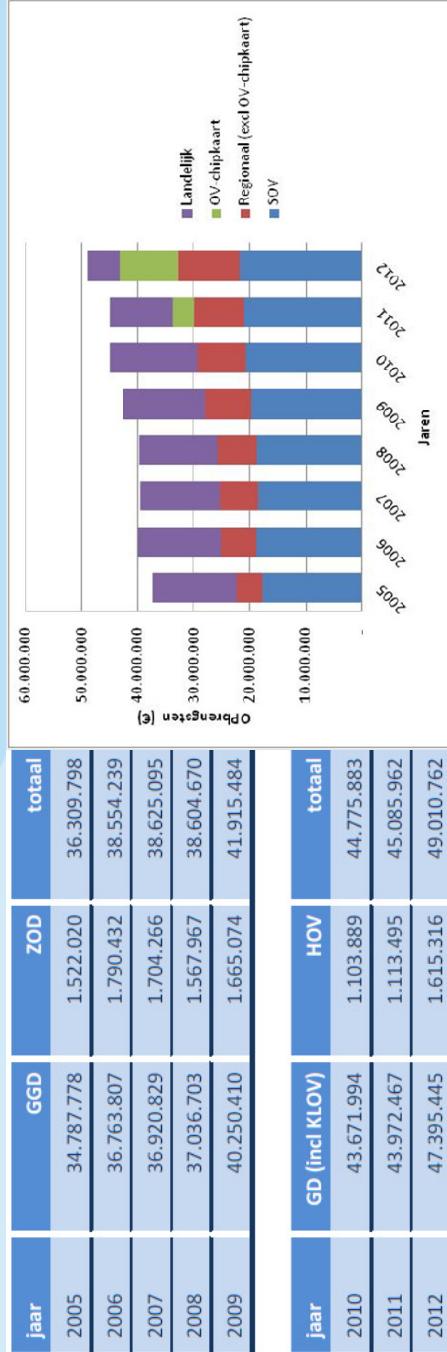
*raad heeft betrekking op slechts een deel van het jaar, als gevolg van de start van één concessie

**door de stortingen in 2008 is het aantal reizigers in dat jaar aanzienlijk lager

Opbrengsten

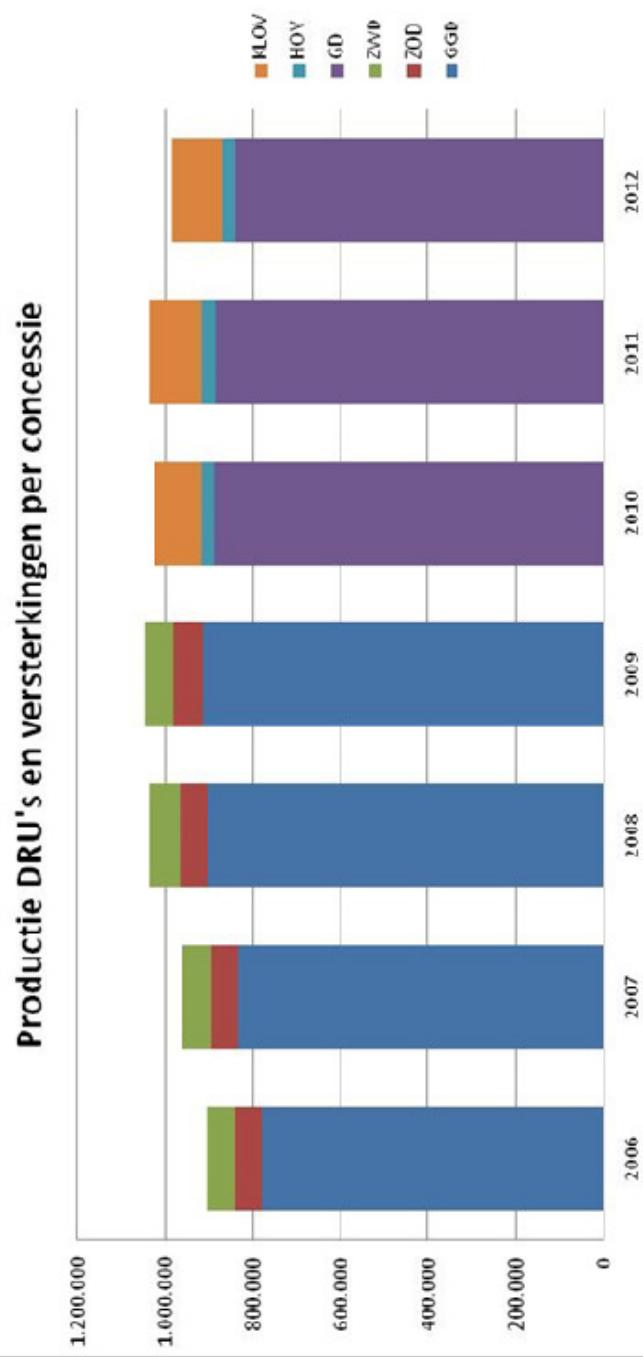
- τ 2012   49 mln
- τ 2005-2012   + 35 %

- τ Tarievenontwikkeling
- τ Km tarief OV chipkaart hoog
- τ Maar: regionale eurokaartjes en verchipte sterabonnementen

Vervoervolume (aanbod)

- ☛ 2012 995.000 busuren
- ☛ 2005-2012 + 16 %

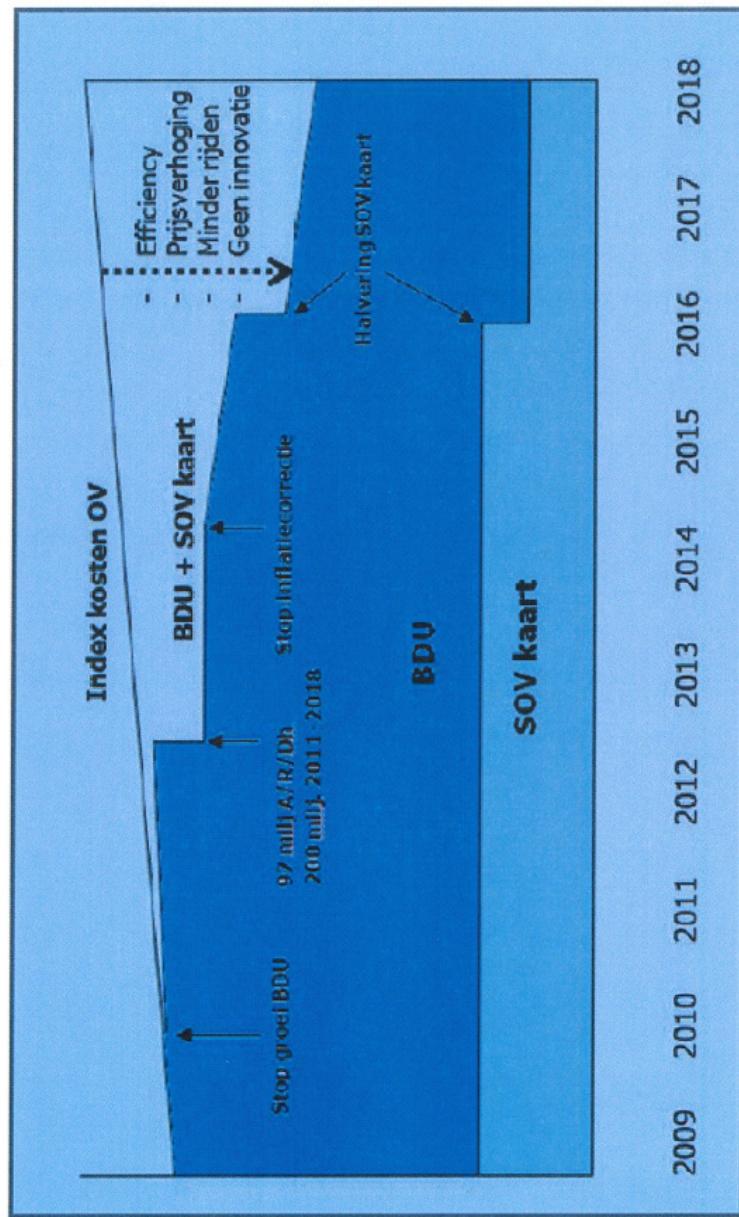
Dus

- ↗ Ontwikkeling reizigers 2005 – 2012: + 21 %
  - ↗ Ontwikkeling reizigersinkomsten 05–12: + 35 %
  - ↗ Ontwikkeling DRU's 2005 – 2012: + 16 %
  - ↗ Klanttevredenheid 2005 -2012: naar 7,5
  - ↗ Omzet exploitatie 2012: 105 mln
  - ↗ Kostendekkingsgraad: 47%
-
- ↗ Financiering OV: BDU + reizigersinkomsten
  - ↗ Geen eigen exploitatiebijdragen provincies
  - ↗ Risico-besef en weerstandsvormogen
  - ↗ Omvangrijk OV-infrapakket (BDU, RSP, RGA)

Financieel perspectief 2010 - 2020

Bijlage - Presentatie Raad Groningen 19 december 2013 compleet

Vervoerder krijgt uurtje factuurtje betaald (of er nou wel of geen mensen in de bus zitten)

Een busuur kost (grotweg) 100 euro

60 chauffeur

30 bus en diesel

10 rest

Een busminuut winnen op drukke plekken levert

1. Een aantrekkelijker product voor de reizigers op
2. Geld op:
  - Peizerweg busbaan: 300.000 per jaar
  - Stationsweg: 700.000 per jaar
  - Vrydemalaan: 200.000 per jaar

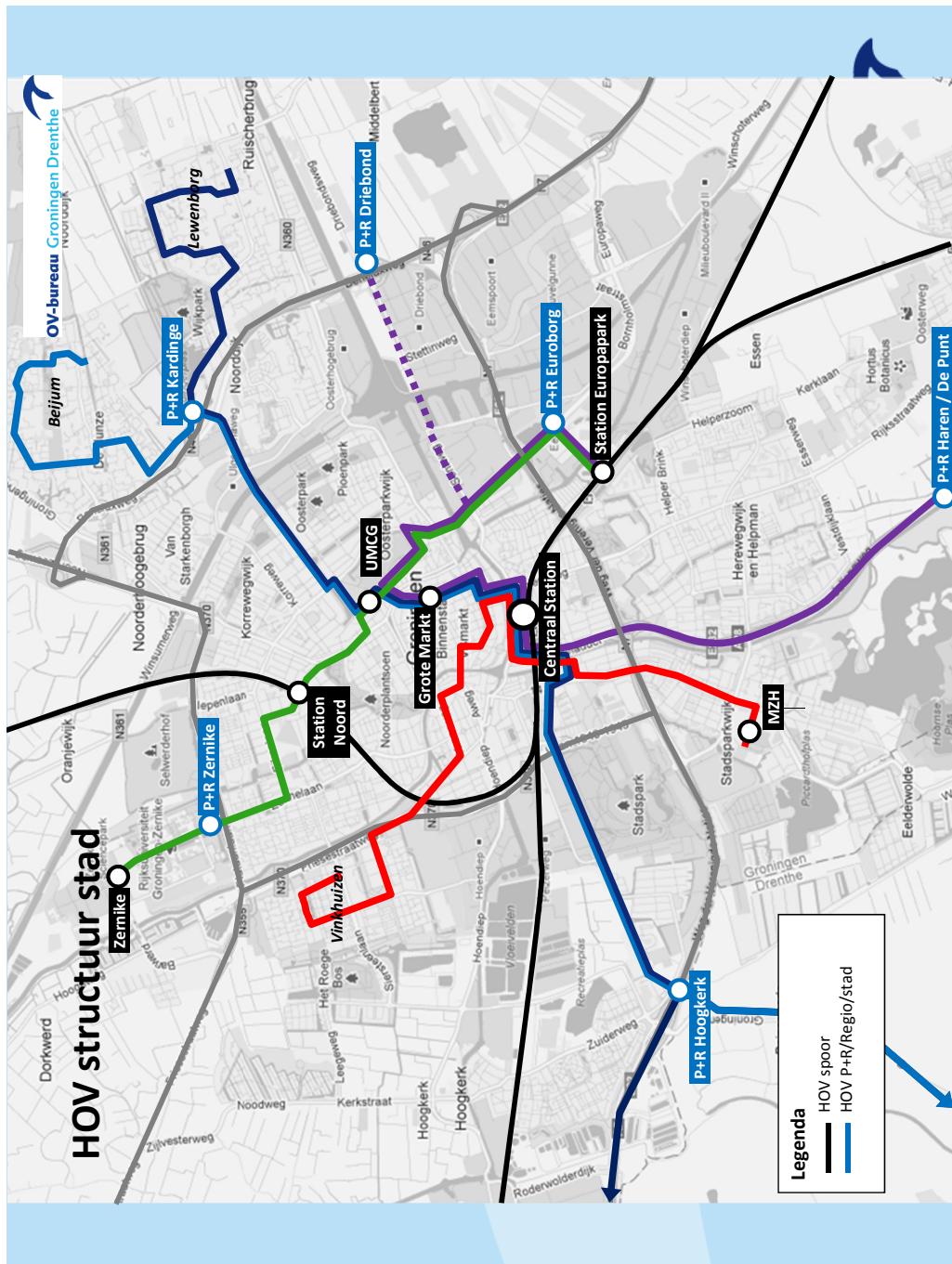

Dienstregeling 2014 - uitgangspunten

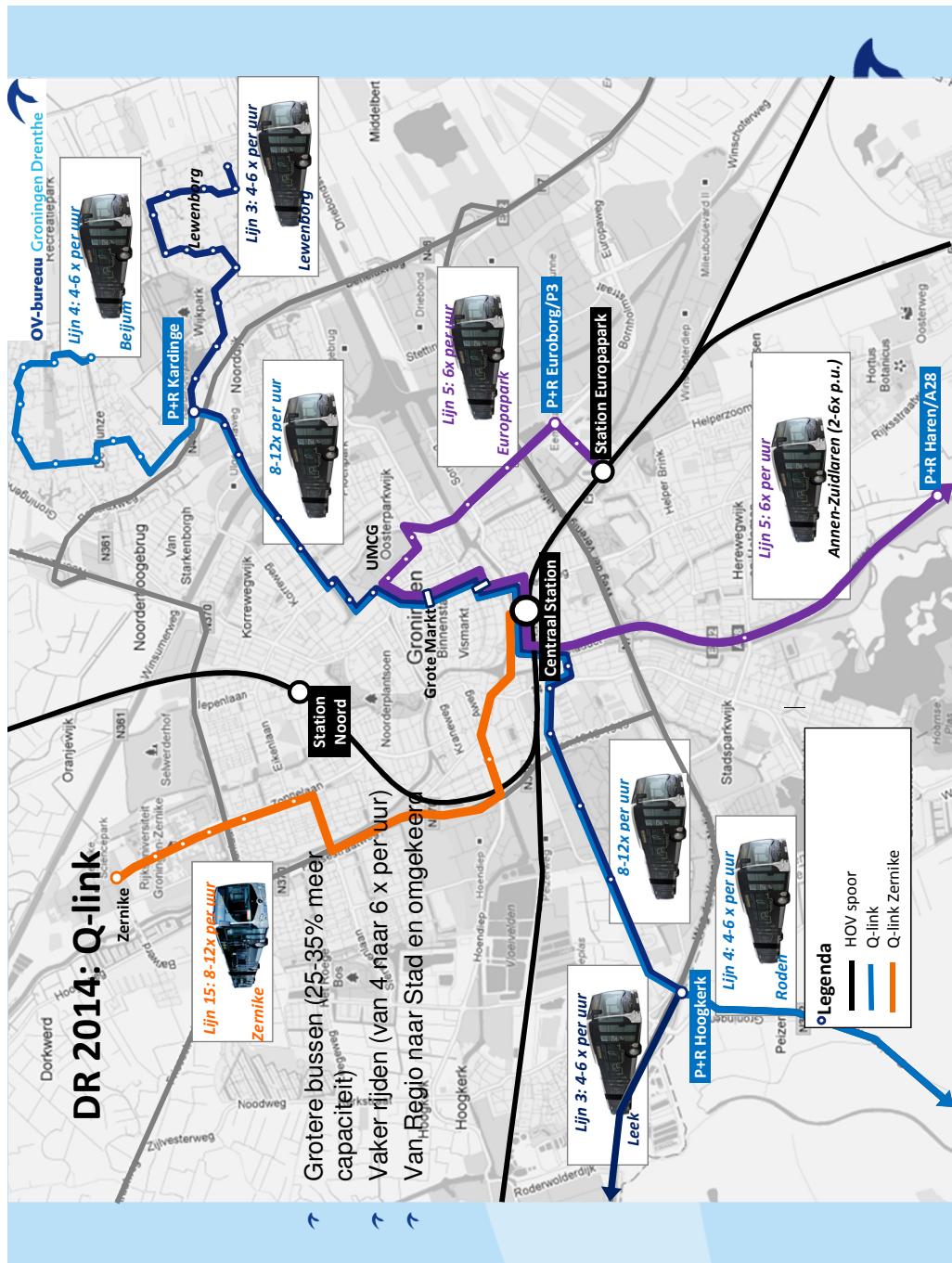
- ↗ Budgetair neutraal
- ↗ Vereenvoudigen waar kan (ingewikkeld waar het moet)
- ↗ Realistische rijtijden
- ↗ Kritische bezien van vervoer met een lage kostendekkingsgraad
- ↗ Spitsinzet in lijn met de vraag
- ↗ Verdergaande integratie met trein

Bijlage - Presentatie Raad Groningen 19 december 2013 compleet

Bijlage - Presentatie Raad Groningen 19 december 2013 compleet

Dienstregeling 2014

- ☛ Lijn 2: Lijn 1 en 2 samengevoegd tot lijn 2
- ☛ Lijn 3: Lijn 3 Lewenborg gekoppeld aan lijn 306/316 Leek
- ☛ Lijn 4: Lijn 6 Beijum gekoppeld aan lijn 317 Roden
- ☛ Lijn 5: Lijn 308/318 Annen gekoppeld aan P+R lijn 22 over Europaweg en door naar Europapark
- ☛ Lijn 6: Lijn 3 Vinkhuizen gekoppeld aan lijn 6 Martini

Dienstregeling 2014

- τ Lijn 7: Lijn 8 Noord-Europapark, maar dan naar Hoofdstation
- τ Lijn 8: Lijn 8 Hoogkerk-Europapark gekoppeld aan lijn 5 Hoofdstation-Martini via Coendersborg
- τ Lijn 9: Lijn 5 Selwerd-Paddepoel-Hoofdstation via route van 15 en door naar Zernike
- τ Lijn 11: onveranderd
- τ Lijn 12: Hoofdstation-Kardinge via Driebond
- τ Lijn 15: Hoofdstation-Zernike buitenom

Maar ook:

- ↗ Huidige lijn 4 Oosterpark vervangen door 40/61/(1)65 op Zaagmuldersweg en halte Damsterdiep van 140/78
- ↗ Huidige lijn 4 Buitenhof vervangen door halte aan Peizerweg
- ↗ Huidige lijn 4 Peizerweg vervangen door streeklijnen in de spits

Betekent

- ↗ Hogere frequentie op Beijum/Lewenborg, HOV-as Peizerweg
- ↗ Hogere frequentie op P+R
- ↗ Meer capaciteit op Zernike en Beijum/Lwb/P+R
- ↗ Sneller van Paddepoel en Selwerd naar centrum
- ↗ Sneller van hoofdstation naar UMCG hoofdingang
- ↗ Nieuw van Kardinge naar UMCG hoofdingang
- ↗ Minder bussen op Grote Markt
- ↗ Minder bussen bij A-kerk
- ↗ Minder haltes in Florabuurt
- ↗ Minder haltes in Buitenhof
- ↗ Minder haltes in Hortusbuurt

Bijlage - Presentatie Raad Groningen 19 december 2013 compleet

stad

Lijn 4

Geen bus meer in:

- Florabuurt
- Buitenhof (buiten spits)

Maar wel:

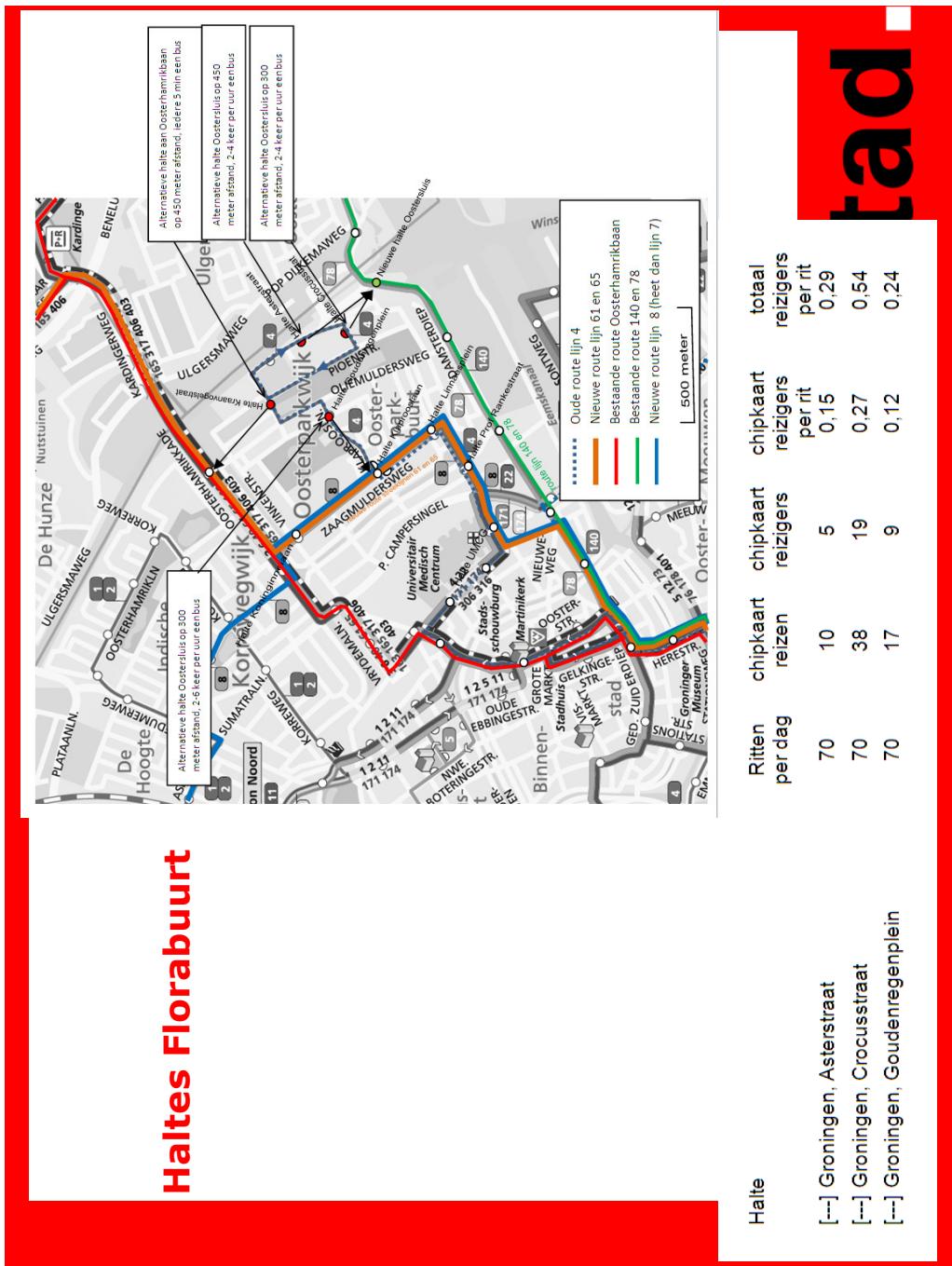
- Sneller van Hoofdstation naar UMCG Hoofdingang
- Rechtstreeks van P+R Kardinge naar UMCG Hoofdingang
- Rechtstreeks van Oosterparkwijk naar Kardinge
- Frequenter aan de randen

Hoofdreden:

- Beschikbaarheid budget

Bijlage - Presentatie Raad Groningen 19 december 2013 compleet

- Plan 2 nieuwe halteparen
- Voorlopig 1 nieuwe
- Streek in spits en maatwerk
- via Pezierweg

Buitenhof

stad.

Gemeente
Groningen

stad

Lijn 5

Geen bus meer in:

- Oranjebuurt Oostzijde
- Hortusbuurt
- Naar Astraat i.p.v. Grote Markt

Maar wel:

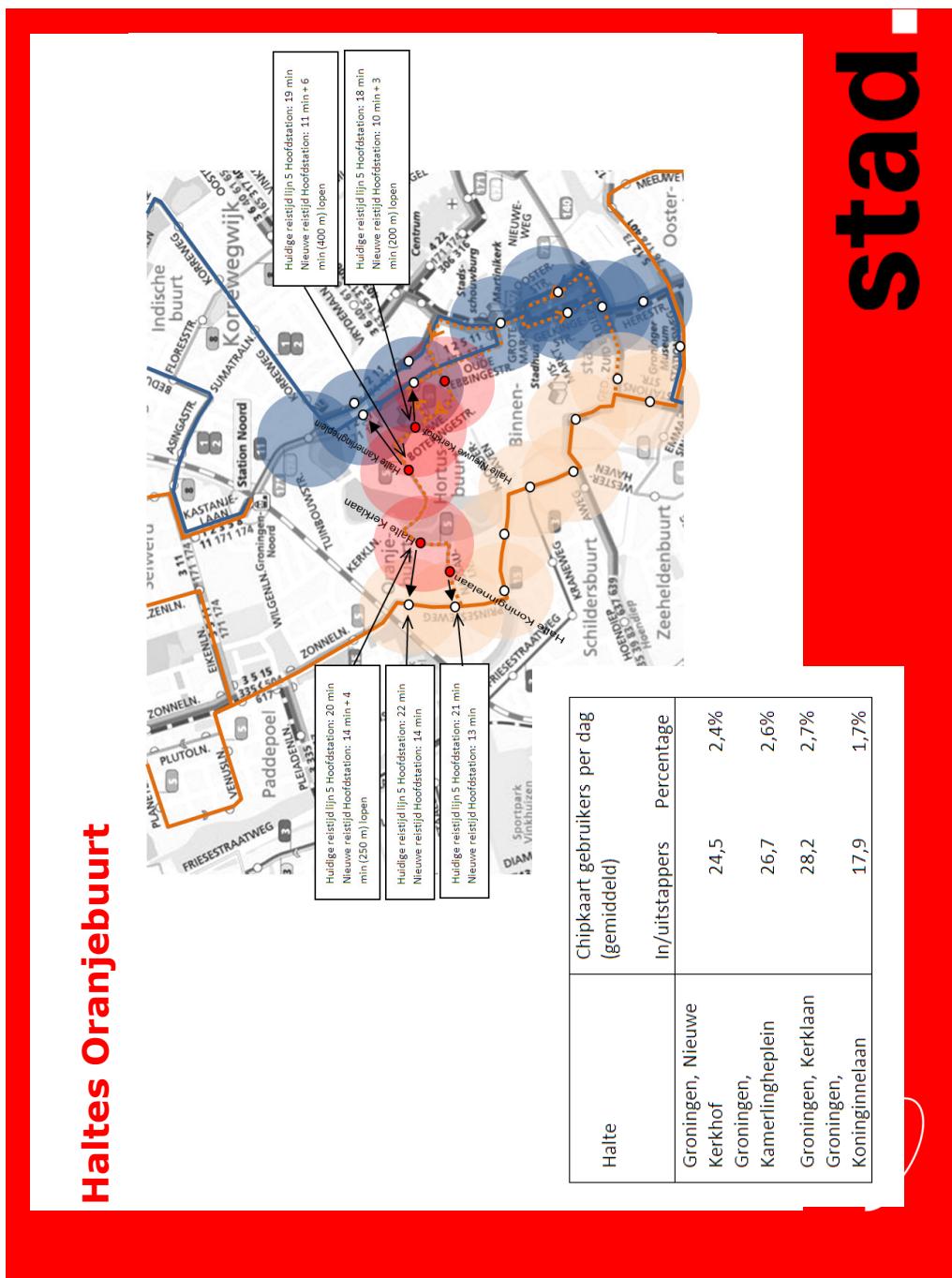
- Sneller van Paddepoel/Selwerd naar binnenstad
- Frequentere alternatieven aan de randen

Hoofdreden:

- Beschikbaarheid budget

Bijlage - Presentatie Raad Groningen 19 december 2013 compleet

Bijlage - Presentatie Raad Groningen 19 december 2013 compleet

stad

Ulgersmaborg

- Lijn 40 vanaf Kardinge via Ulgersmaborg naar het Hoofdstation laten rijden;
- Lijn 61 of 65 vanaf Kardinge via Ulgersmaborg naar het Hoofdstation laten rijden;
- Huidige lijn 4 handhaven en doortrekken naar Kardinge;
- Nieuwe lijn vanaf Hoofdstation via Ulgersmaborg naar Kardinge laten rijden;
- Lijn 78 of 140 via Bakboordswal en Akeleiweg naar Hoofdstation.

Gemeente
Groningen

Uitdagingen

- ↗ Verdere implementatie HOV infra pakket (Damsterdiep Noordzijde, groene lijn)
- ↗ Duurzaamheid in de nieuwe aanbesteding vanaf 2017
- ↗ Werkzaamheden Ring Zuid
- ↗ Busremise naar Noordzijde van Ring Zuid
- ↗ Bustunnel Hoofdstation: betrouwbaarheid, versnellen, besparing in exploitatie

Vragen ?

stad.